

Tilskuddsordning pilotprosjekter 2015

Biogass i Innovasjon Norge

- Bioenergiprogrammet
  - Landbruksrelaterte biogassanlegg
- Midler til pilotanlegg fra Klima og miljødepartementet
  - 2015: 10 mill. kroner – 8 mill. til anlegg, 2 mill. kroner til forskning
  - 2016: 20 mill. kroner – innretning og retningslinjer ikke fastsatt
- Miljøteknologiordningen

Gir biogass med nye pilotanlegg

Fem bedrifter er valgt ut til å være pilotprosjekter for produksjon av biogass. De er av ulik størrelse, med forskjellig utgangspunkt, men felles for dem alle er at de bidrar til å redusere klimagassutslipp.

Pilotanleggene skal ha som formål å prøve ut teknologi for biogass basert på andre råstoff enn avfall, for eksempel husdyrgjødsel.

FOTO: Thinkstock

Biogasspiloter - 2015

Kunde	Reaktortype	Substrat	Kostnads- grunnlag	Fra IN	Planlagt produksjon
Norsøk (Tingvold)	Ny reaktorteknologi med oppkonsentrering bakteriekultur.	Storfegjødsel og fiskesåpe	0,7	0,35	0,4 GWh
Jæren biogass	Granulreaktor og tørrgjødselreaktor med levering inn på rågassnettverk.	Grisegjødsel.	6,9	3,4	1
Sondre Skoglund	Granulreaktor	Grisegjødsel.	0,5	0,25	0,2
Hugaas Biogass	Tradisjonell reaktor med oppkonsentrasjon av bakteriekultur.	HøNSE, storfegjødsel, eggrester, slakteavfall	3	1,5	1,5
Greve		Matavfall og husdyrgjødsel.	46,1	5,5	46

Tidsplan

- 15. juni – søknadsfrist på midler
- Alle besluttet i løpet av sommeren
- 1. oktober – Rambøll startet prosjekt med følgeforskning
- 1. februar – sluttrapport og regnskap for bygging og testing av anlegget

Status per 11. desember: to av fem anlegg har såpass stabil produksjon at det er mulig å gjøre målinger etter plan. Større oppstartsutfordringer enn forventet.

Følgeforskning - innhold

- **Massebalanse for føde**
  - Total fødemengde, beskrivelse av føde, Tørrstoff, Nitrogen, Fosfor
- **Massebalanse for biorest/biogjødsel**
  - Total mengde, andel organisk stoff
  - Nitrogen
  - Fosfor, fordeling mellom løst og partikulært
  - Sink
- **Energibalanse**
  - Bruttoproduksjon av energi som biogass – Gassvolum og metan
- **Anvendelse av gassen**
  - Til bruk i prosessen
  - Annen anvendelse
- **Kostander ved anlegget**
  - Investeringskostnader og driftskostnader

Mål med pilotanleggene og følgeforskning

- Overordnet: bidra til framtidige kostnadsreduksjoner for biogassproduksjon og dermed øke de framtidige utslippsreduksjonene.
  - Reduserte investeringskostnader
  - Økt gassutbytte
- teste ut teknologi for biogass basert på andre råstoff enn avfall (for eksempel husdyrgjødsel)
- Biogass som en del av bioøkonomien
  - Småskala vs. Stor skala – hva passer hvor?
  - Hvordan få en god økonomi?